

بۆچی سنوورهکان وا لار و گێرن !؟

ح. س. سۆران
soran909@hotmail.com

کاتیک دهروانینه، سنووری نیوان دهولهتهکان، دهبینین که زوربهیان لار و لهویرن و به قهولی کوردی، هینده لارن، وهک گوریسی نیو ههمانه وان. تازه زوربهی ئهم دهولهتانهش، بۆ سهپاندنی دهستهلاتی خۆیان، ئهم سنووره دهستکردانه دهکهنه شتیکی موقهددس و به چهشنی یۆنانیه قهديميهکان، سهدان ئهفسانهی بۆ ههلهدهبهستن و دهیان شتی میتولۆژیکی بۆ دروست دهکهن، که قهت روی نهداوه و بییان دهلین درۆی شاخدار. به قهولی ئهوان، ههر کهس دهست لهم سنووره پیرۆزانه بدا، دهمی لار دهبی و مالی به قور دهگیرێ. کهچی ئهگهر تهماشای خهریته (نهخشه) ی جوغرافیای رامیاری پیشوی جیهان بکهین، دهبینین که جاری وابوه، ئهم خهریتهیه له سی سالدا به تهواوی گۆرراوه، بۆ وینه بهگۆرانی خهریتهی جوغرافیای رامیاری جیهان، له جهنگی جیهانی ههوهولدا ئاماژه دهکهم. دهزانین که پیش ئهو جهنگه، بۆ نموونه دهولهتیک به ناوی تورکیا، عێراق، سووریا، کۆماری سهربهخۆی ئهرمهنستان و دهیان دهولهتی دیکه نهبووه، که ئیستا زوربهی کورده بهشخوراوهکان، له نیو سنووری دهستکردی ئهم چوار دهولهتانهدا، قهتیس ماون، ئهتفالیان دهکهن، قانونیان بۆ دادهنن، که ئایا ئهوانیش وهک کهلهشیر مافی ئهوهیان ههیه به زمانی خۆیان بخوینن و ئهگهر بلێین ولاتی ئیمه داگیرکراوه و جیا دهبینهوه، کفره و دیواری کابه لار دهبی و ...

به دروستکردنی ئهم سنووره نامهشرووعانه، مافی زۆر له گهلان پاشیل کراوه، که یهکێک لهوانه، گهلی کورده. ئیمه له مانگی نوامبری 2002 دا، له گهله شاندیکی فرههنگی چوینه برایمخهلیل. چهندیکی پیمان خۆش بو، که لهو نوخته سیکوچکینه، وهک کوردیک بچین سهردانیکی هاوولتایانی خۆمان له کوردستانی داگیرکراوی تورکیا و سووریا بکهین، بهلام به قانونی ئهو سنووره نامهشرووعانه دهبو ئیمه کورد، خهگی رهسهنی کوردستان، بچین له کابرایهکی تورکی سنوورهوانیداگیرکهری تورکیا، یا کابرایهکی عهرهبی سووریا، روخسهتی پهڕینهوه له سنوور وهگرین، که ئهو روخسهتهشیان نهدا و ئهو ئاواتهههر وا له دلی ئیمهدا ماوه - به فهرمایشی ماموستا (مامۆستا) ئهحمهدی خانی، ئهمه سووچی میر و وهزیران بوه، شاعیر و فهقیران چی بکهن؟! بهلام، پارێزهری سنووره دهستکردهکان دهبی ئهمه باش بزائن، که خاسه کهوهکانی نوختهی سنووری نوختهی سیکوچکهی سنووری عیراقی پیشو، تورکیا و سووریا، ههمو روژیکی، به بی وهرگرتنی روخسهت و ئیجازه لهوان، ئهو سنووره ساختهگیه دهبهزینن و به خویندنی بانگی نازادی له سهردوندی چیا بهرزهکانی کوردستانی گهوره، لهگهله کهوه دهزگیرانه کوردهکانیان، لهو بهری سنوور، بارهکهوی کوردی دهخولقینن، که نه ترکن و نه عهرهب - کوردیکی رهسهنن و تهواوی ئیواران، به قاسپهی بهزریان، ئۆرکیستر سهمهفۆنیکی نازادی کورد پیک دههینن، که ریهههه ئۆرکیسترهکه، بیروباوه و بۆچوونهکانی ماموستا حاجی قادری کۆبییه! ئهم بارهکهوه کوردانهش، پاکیان خاسه کهون، دانهیهک زهکهویان تیدانه.

پاشکۆ:

هۆی ئهمهش که سنوورهکان وا لار ویرن ئهوهیه:

کهمتریان به پێی مهنتیق، دادگهری و راستهقیته، دروستکراون. بۆ وینه، له شهڕیکدا یا له نووسینی بپارنامهیهک له دهوری میزیک، ههرکس زۆری زیادتر بوه چوته پیشهوه و وهک کایه پالهپهستی مندالان، له جیگهیهکدا، که کایه (شهه) ه که تهواو بوه ویستاون و ناویان ناوه سنوور و لهو نیوه دا، سههری کورد و ... بی کلاو ماوهتهوه.

بۆیه دهلین: دهبی دهرس له میژو وهرگرین.

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه دهربرینی بیروبوؤونی خاوهنهکهیهتی، کوردستان نیت له ناوهروکهکهی بهرئیرسیار نییه.